

Allan Christensen
Birketvej 60
9870 Sindal

Teknik og Miljøområdet
Jørgen Fibigersgade 20

9850 Hirtshals

Telefon 72 33 33 33

Fax 72 33 30 33

Teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk

Hirtshals, den 17. december 2010

Journal nr.: 09.17.16-P19-6-10

Tilladelse til udvidelse af kvægbruget på Birketvej 60, 9870 Sindal

Hjørring kommune giver hermed tilladelse til udvidelse af tyrekalve og ammekoproduktionen på ovennævnte ejendom, efter § 10 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹.

Kommunen har vurderet, at tilladelsen kan meddeles med følgende vilkår:

Ammekøerne samt opdræt (6-27 mrd.) skal gå på græs i minimum 7 måneder om året

De væsentligste forudsætninger er beskrevet i afsnittet "Projektbeskrivelse" nedenfor. Hvis forudsætningerne for afgørelsen ændres, skal kommunen oplyses om det og muligvis genbehandle sagen.

Eventuelle andre nødvendige tilladelser – herunder f.eks. byggetilladelse er **ikke** omfattet af denne afgørelse.

Offentliggørelse og klagevejledning

Tilladelsen vil blive offentliggjort i lokalavisen i uge 51 eller snarest mulig herefter.

Du kan påklage kommunens afgørelse indtil 4 uger efter offentliggørelsen. En eventuel klage skal være modtaget i Kommunen senest den 21. januar 2011 ved kontortids ophør.

Enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v., vil også kunne klage over kommunens afgørelse.

En klage skal være skriftlig og indsendes via e-mail: teamerhverv@hjoerring.dk eller til adressen: Hjørring Kommune, Teknik og Miljø, Jørgen Fibigersgade 20, 9850 Hirtshals. Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet.

Hvis vi modtager en klage over denne afgørelse, vil vi underrette dig.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

Tilladelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en tilladelse. Udnyttes en tilladelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

¹ Lov nr. 1572 af 20/12/2006

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dags dato. Herved forstås, at eventuelt byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til den ansøgte produktion.

Projektbeskrivelse

Tilladelsen er givet på grundlag af den indsendte ansøgning og efterfølgende tilpasninger. Projektets væsentligste elementer er følgende:

1. Produktionen udvides fra 13,5 DE til 74,6 DE, svarende til 10 ammekøer, 119 tyrekalve (0 mrd. - til slagting), 2 småkalve (0-6 mrd.) samt 8 opdræt (6-27 mrd.). Ammekøerne samt opdrættet går på græs i ca. 7 måneder om året. Det er fastholdt i et vilkår, at dyrene skal på græs, idet det er indgået i beregningen af ammoniakfordampningen fra produktionen.
2. I forbindelse med udvidelsen skal der opføres et kombineret kalve- og møddingshus samt en mindre opbevaringstank på 6 m³ til opsamling fra møddingspladsen. Kalve- og møddingshuset bliver på ca. 28 x 10 meter, se beliggenheden i bilag 1.
3. De udbringningsarealer, der hører til husdyrbruget, består af 48,5 ha ejede arealer. De konkrete udbringningsarealer fremgår af vedlagte kortmateriale bilag 2.

Kommunens vurdering

I det indsendte ansøgningsskema er der svaret "ja" til alle spørgsmål med undtagelse af spørgsmål nr. 1: "*Overholder stalde, gødningsopbevaringsanlæg o. lign afstandskravene til vandforsyningsanlæg, vandløb og søer, veje, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse og naboskel?*" samt spørgsmål 3: "*Ligger anlæggene mere end 300 m fra beskyttede naturtyper?*"

Vedr. spørgsmål 1, er der krydset nej til at stalden ikke overholder afstandskravet i forhold til offentlig vej. Det omtalte afstandskrav i spørgsmål 1 omhandler kun nye eller ombyggede stalde. Den stald på Birketvej 60, der ikke overholder afstandskravet, er eksisterende, og den skal ikke ombygges, hvorfor der ikke skal meddeles dispensation fra afstandskravet.

Vedr. spørgsmål 3, er der krydset nej til at anlægget ligger mere end 300 meter fra beskyttede naturtyper (bufferzone I). I forhold til kortet i Danmarks Miljøportal ligger anlægget i bufferzone I. En del af det overdrev, der "udløste" registreringen som bufferzone I er imidlertid blevet afregistreret. Overdrevet er ikke længere stort nok (over 2,5 ha) til at udløse bufferzone 1. Anlægget er derfor nu beliggende mere end 300 meter fra beskyttede naturtyper. Påvirkningen af den resterende del af overdrevet er beskrevet nedenfor under natur.

Lavbundsarealer

Anlægget er beliggende udenfor lavbundsarealer.

Grundvand

Samtlige projektets udbringningsarealer er beliggende udenfor nitratfølsomme indvindingsområder eller øvrige grundvandsinteresseområder.

Søer, Fjord og hav

Samtlige projektets udbringningsarealer er beliggende udenfor Nitratklasser II og III.

Natur

Hjørring Kommunes vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. I en § 10 sag som denne, stille der kun krav til ansøgte ændring og ikke til den eksisterende bedrift. Dette gælder både i forhold til naturområder beskyttede efter national og international lovgivning.

I nærheden af ejendommen er der et Natura 2000 område (Tislum Møllebæk) og flere små overdrev, moser, kultur- og naturenge, søer og vandløb beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 37 kg N/år i nudrift og 300 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 263 kg N/ha per år.

Den forøgede afsætning af ammoniak i 5 udvalgte naturpunkter (se kort i bilag 3) er beregnet til 0,1 – 1,2 kg N/ha per år. Den forøgede afsætning af ammoniak i nærmeste Natura 2000 område er beregnet til 0,0 kg N/ha per år.

Kommunen vurderer, at udvidelsen som beskrevet i ansøgningen:

- vil have en neutral effekt på Natura 2000 områder
- vil have en neutral effekt på arter beskyttede efter EF-habitatsdirektivet bilag IV og II
- ikke vil påvirke de beskyttede naturarealer¹, der ligger nærmest stald- og lageranlægget.
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, som støder op til ejendommens udbringningsarealer
- vil have en neutral betydning for de biologiske værdier i det fredede område Tolne Skov, der er den nærmeste fredning med kvælstoffølsom natur

Kommunen vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Nabogener

Den ansøgte produktion overholder de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der er over 500 meter til nærmeste nabo, og det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkring boende.

BAT

For § 10 tilladelser vil den generelle miljøregulering med krav til staldindretning, udbringning af husdyrgødning osv. jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen, normalt være tilstrækkelig i forhold til BAT vurderingen, jf. notat af 28. januar 2008 fra Miljøstyrelsen.

Kommunen vurderer, at husdyrbruget lever op til kravet om BAT, og har ikke fundet begrundelse for at stille yderligere krav.

Samlet vurdering

Kommunen finder, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik er truffet, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

¹ Naturarealer defineret efter Husdyrlovens § 7 og Naturbeskyttelseslovens § 3

Det er kommunens samlede vurdering, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige virkninger på miljøet.

Høring

Forud for denne tilladelse har Hjørring Kommune foretaget en høring af 8 naboer samt miljøcenter Ålborg.

Miljøcenter Ålborg udtaler: Det er Miljøcenter Aalborgs vurdering, at Hjørring Kommune har varetager de nødvendige hensyn, hvorfor der gives samtykke til, at kommunalbestyrelsen kan træffe afgørelse jfr. husdyrlovens¹ § 10 og udstede en tilladelse uden yderligere vilkår.

Med venlig hilsen

Anette Størup
Team Erhverv
E-mail: anette.stoerup@hjoerring.dk
Tlf.: 72 33 67 32

Bilag:

1. *Kort over anlægget*
2. *Kort over projektets udbringningsarealer*
3. *Udtalelse fra Team Natur & Vandløb*

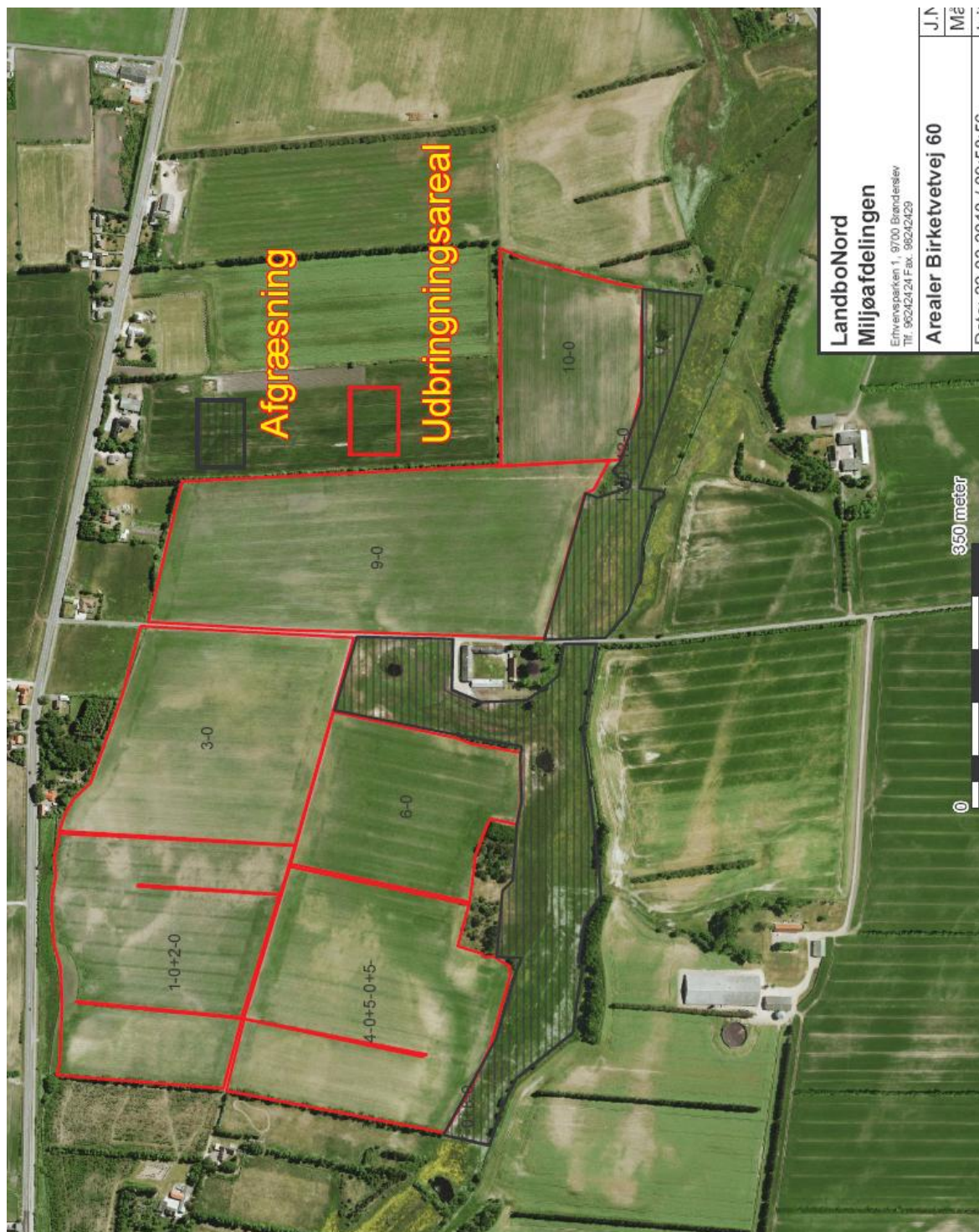
Kopi med kortbilag sendt til:

- Landbonord, att.: Karoline Holst, kho@landbonord.dk
- Miljøcenter Aalborg, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Ø – via e-mail: post@aal.mim.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø – via e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – Hjørring, Fresiavej 17, 9800 Hjørring – via e-mail: hjoerring@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V – via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Hjørring, Via e-mail: hjoerring@dof.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K – via e-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V – via e-mail: ae@aeraadet.dk
- 3F Skagerak – via e-mail: skagerak@3F.dk

Bilag 1. Oversigt over anlægget samt placering af nyt kalve- og møddingshus

Bilag 2: Oversigt over produktionens udspretningsarealer

Bilag 3: Detaljeret udtalelse vedr. påvirkningen af natur

Hjørring Kommunes vurdering af ændringens påvirkning af naturen herunder beregninger af ammoniakafsætning omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. I en § 10 sag som denne, stille der kan kun krav til ansøgte ændring og ikke til den eksisterende bedrift. Dette gælder både i forhold til naturområder beskyttede efter national og international lovgivning.

Natura 2000

Der ligger ingen Natura 2000 områder indenfor ejendommen. Nærmeste Natura 2000 område er Tislum Møllebæk (EF-habitatområde nr. 215), der ligger omkring 850 m sydøst for driftsbygningerne. Udbringningsarealerne er hovedsagligt placeret i tilknytning til ejendommen. Tislum Møllebæk ligger omkring 400 m sydøst for nærmeste udbringningsareal.

Da ejendommen ikke omfatter arealer indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, vurderer Kommunen, at ammoniakfordampning igennem luftbåren ammoniak umiddelbart er den eneste potentielle påvirkning af terrestriske naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for det nævnte Natura 2000 område.

Naturpunkt 5

Grundlaget for udpegningen af Tislum Møllebæk som Natura 2000 område er en blanding af naturtyperne vandløb med vandplanter (3260), heder (4030), enekrat (5130), artsrige overdrev på mere eller mindre sur bund (6230), rigkær (7230), bøg på mor (9110) og stilkege-krat (9190) samt arten bæklampret (1096).

Hovedparten af området naturtyper og arter påvirkes negativt ved relativt lave niveauer af luftbåren kvælstofdeposition. De mest kvælstoffølsomme naturtyper er heder og sure overdrev, hvoraf et af de sure overdrev bl.a. huser den rødlistede orkidé Hvid sækspore, der er en direktivkarakteristisk art for naturtypen. Kommunen har foretaget naturpleje i området i år 2008 og 2009 bl.a. for at bevare bestanden af Hvid sækspore, der formodentlig er den eneste tilbageværende bestand i Danmark. Tålegrænsen for området vurderes derfor at være 10,0 – 12,5 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,8 kg N/ha per år. Den nedre tålegrænse for området er derfor allerede overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. Det er derfor vigtigt, at kvælstofbelastningen fra lokale kilder nedbringes og i hvert fald ikke øges betydeligt. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 5 ikke må være højere end 0,2 kg N/ha per år, for at området naturtyper og arter kan opnå gunstig bevaringsstatus.

Ved udvidelsen tilføres området 0,0 kg N/ha per år (Tabel I) fra den ansøgte produktion.

Bilag IV og II arter

Arter beskyttet ifølge EF-habitatdirektivet bilag IV og II må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er registreret 2 arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV og II i nærheden af ejendommen, der kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring ejendommen. Det vurderes på baggrund af Faglig rapport 322 fra DMU samt Natura 2000-basisanalysen for Tislum Møllebæk at gælde for odder *Lutra lutra* samt bæklampret *Lampetra planeri*, der er opmærksomhedskrævende og omfattet af EF-habitatdirektivets bilag II.

Odderen lever i tilknytning til uforstyrrede vandløb, søer, moser og fjordområder med gode skjulmuligheder. Landbrugsdrift ikke er blandt de største trusler mod odderen.

Bækklampretten lever hele sit liv i vandløb og kræver rent vand samt en god fysisk tilstand med lavvandede grusområder og mere roligt flydende dybe partier. Et godt levested til bækklampretten er således vandløb, der løber gennem lysåbne ådale med forskellige, vedvarende vandplanter. Da bækklampretten er afhængig af en god biologisk vandløbskvalitet, er det vigtigt at næringsstofflørslen til Tislum Møllebæk ikke øges bl.a. som følge af gylleudbringning.

Ejendommens udbringningsarealer ligger alle mere end 50 m fra Tislum Møllebæk, og skrånere ingen steder kraftig ned mod det beskyttede vandløb. Kommunen vurderer derfor, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte bilag IV og II arter.

Arter beskyttede efter Rødliste, Gulliste, Bern- og Bonn-konventionen

Danmark har et internationalt ansvar for at værne om (beskytte) arter beskyttet ifølge den danske Rød- og Gulliste. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Arter opført på Bonn-konventionens liste I og Bern-konventionens liste II og III har Danmark ligeledes et internationalt ansvar for at beskytte. For at beskytte deres fortsatte eksistens må de ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges.

Der er registreret to art omfattet af den danske Rødliste, der har levested på arealer i nærheden af ejendommen (naturpunkt 5). Det vurderes på baggrund af kommunens kendskab til området at gælde for den sjældne orkidé Hvid sækspore samt svampen Purpur-køllesvamp.

Hvid Sækspore findes på tør, mager jordbund på heder, overdrev, enge og skrænter. Arten er en direktivkarakteristisk art for habitatnaturtypen artsrige overdrev på mere eller mindre sur bund (6230), som er en prioriteret naturtype i EU. De største trusler mod Hvid sækspore er opdyrkning og tilgroning af dens levested.

Purpur-køllesvamp er meget sjælden i Danmark og findes nu kun på få overdrevslokaliteter med lang kontinuitet. Arten er da også gået stærkt tilbage de sidste 100 år, som følge af opdyrkning, tilplantning og tilgroning af overdrev.

Forøget ammoniakdeposition i forbindelse med udvidelse af bedriften vil således medføre forringede vilkår for begge arter, da den forøgede ammoniakdeposition medfører øget tilgroning af deres levested.

Merdeposition fra udvidelsen er beregnet til 0,0 kg N/ha per år (naturpunkt 5). Kommunen vurderer således, at udvidelse af bedriften har en neutral effekt for de nævnte rødlistearter.

Beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden.

Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m².

• Målsætning af arealer beskyttet efter § 3

I Hjørring Kommune er arealer beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3 til-
delt en målsætning efter, hvor værdifulde de er for at kunne opretholde en rig og
varieret natur med gode muligheder for spredning af dyr og planter i Kommunen.

Målsætningssystemet bygger dels på et strukturindeks, dels et botanisk indeks.
Strukturindekset indeholder en vægtning af parametre som vegetationsstruktur,
afgræsning og drift samt naturtypekarakteristiske strukturer. Det botaniske artsin-
deks bygger på en vægtning af den enkelte arts score samt områdets artssam-
mensætning og diversitet. Arterne inddeles i typiske arter, positive og særligt po-
sitive arter samt problematiske arter.

Herudover indgår en række planforhold i et areals målsætning. Det gælder områ-
dets:

- Værdi som regionalt og lokalt naturområde
- Værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr
- Værdi som yngle- og rasteområde for bilag IV-arter, der er beskyttede efter
habitatdirektivet
- Værdi som økologisk forbindelse
- Værdi som kulturmiljø

Arealer, der ikke er beskyttede efter § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af hus-
dyrbrug, vurderes nærmere, hvis der på eller tæt ved arealerne er registreret føl-
gende:

- Natura 2000
- Bilag IV-arter
- Bilag II-arter
- Botanisk lokalitet med et særligt værdifuldt naturindhold
- Rødliste arter, fredede planter og dyr eller andre liste arter
- Kommunal naturpleje
- Besigtigelsesnotater, der viser at et areal har et særligt naturindhold

• Kumulativ effekt i forhold til N-deposition

Der er én anden ejendom med dyrehold større end 75 DE indenfor 1000 meter af
udvidelsen. Kommunen vurderer således, at der er en kumulativ effekt med hen-
syn til deposition af ammoniak i forhold til naturpunkterne 1-4.

• N-deposition

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 37 kg
N/år i nudrift og 300 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører
således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 263 kg N/år.
Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår
ikke i beregningerne.

Nær ejendommen er der registreret flere overdrev, moser, kultur- og naturenge,
søer og vandløb beskyttede efter Naturbeskyttelseslovens § 3. Overdrev er den
mest følsomme naturtype for ammoniakdeposition indenfor bedriftens nærområ-
de (Fig. 1).

Merdepositionen i tre udvalgte naturpunkter på overdrev (1, 3 og 4) er beregnet til
1,2 – 0,1 kg N/ha per år (Fig. 1 og Tabel I). Merdepositionen er ligeledes bereg-
net til en nærliggende sø (naturpunkt 2).

Naturpunkt 1:

Et § 3 overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at
arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer.

På arealet er der i alt registreret 40 arter hvoraf der er registreret én art (Djævelsbid), som særligt værdifuld positiv art og ni positive arter for naturtypen (Tabel II). Arealet ligger desuden i område udpeget til økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. Overdrevet vurderes derfor at have en middel målsætning og være moderat følsom over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at være 12,5 – 17,5 kg N/ha per år. Ved en middel målsætning vurderes tålegrænsen at være 15 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,8 kg N/ha per år. Tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 1 ikke må være højere end 2,2 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres og stadig skal opretholdes som levested for de nævnte arter. Ved udvidelsen tilføres arealet 1,2 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en uvæsentlig merbelastning, der ikke vil ændre overdrevets tilstand.

Naturpunkt 2:

Sø over 100 m² og dermed omfattede af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer.

I søer, hvor kvælstofkoncentrationen er over 1,2 mg N/l, er der stor risiko for at søen skifter fra klar til uklar tilstand. Den generelle belastning til søen er her 12,8 kg N/ha per år svarende til 0,85 mg N/l. Balancepunktet for søen overskrides derfor ikke ved den generelle baggrundsbelastning i området. Ved udvidelsen tilføres 0,8 kg N/ha per år, hvilket svarer til 0,05 mg N/l, hvilket Hjørring Kommune vurderer, er en uvæsentlig merbelastning, der ikke vil ændre søens tilstand.

Naturpunkt 3:

Et § 3 overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer.

Arealet ligger i område udpeget til økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. Overdrevet vurderes derfor at have en middel målsætning og være moderat følsom over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at være 12,5 – 17,5. Ved en middel målsætning vurderes tålegrænsen at være 15 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,8 kg N/ha per år. Tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 3 ikke må være højere end 2,2 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres. Ved udvidelsen tilføres 0,1 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en uvæsentlig merbelastning, der ikke vil ændre overdrevets tilstand.

Naturpunkt 4

Et § 3 overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Det betyder, at arealet ikke må udsættes for aktiviteter, der kan medføre tilstandsændringer. Arealet ligger desuden i område udpeget til økologisk forbindelse i Kommuneplan 2009. Overdrevet vurderes derfor at have en middel målsætning og være moderat følsom over for afsætning af ammoniak. Naturtypens tålegrænse vurderes på denne baggrund at være 12,5 – 17,5. Ved en middel målsætning vurderes tålegrænsen at være 15 kg N/ha per år.

Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 12,8 kg N/ha per år. Tålegrænse for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning. På denne baggrund vurderes det, at merbelastningen i naturpunkt 4 ikke må være højere end 2,2 kg N/ha per år, hvis overdrevets tilstand ikke skal ændres og stadig skal opretholdes som levested for de nævnte arter. Ved udvidelsen

tilføres 0,2 kg N/ha per år (Tabel I), hvilket Kommunen vurderer som en uvæsentlig merbelastning, der ikke vil ændre overdrevets tilstand.

Kommunen vurderer, at merbelastningen fra bedriften har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-4), da tålegrænsen ikke overskrides med den beregnede merbelastning (Tabel I).

● **Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer**

Udbringningsarealerne støder enkelte steder op til § 3 beskyttet overdrev og mose (Fig. 1). Disse arealer vurderes ikke at blive yderligere belastet i forbindelse med den ansøgte udvidelse.

Kulturenge må kun anvendes som udbringningsarealer, hvis de er anvendt som dette inden 1992 og intensiteten for udbringning ikke øges.

Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med den påtænkte udvidelse.

● **Stærkt skrående arealer**

Ifølge § 26 stk. 3 i bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 meter fra vandløbs, søens eller fjordens øverste kant.

Udbringningsarealerne skråner ingen steder kraftigt ned mod § 3 beskyttet natur eller vandløb (Fig. 1). Kommunen vurderer derfor, at der ikke er nogen risiko for negativ påvirkning fra fosfor- og kvælstofudvaskning ved gylleudbringning.

Forhold i forbindelse til Kommuneplanen

Ejendommen har arealer indenfor områder udpeget som økologiske forbindelser efter Kommuneplan 2009.

I økologiske forbindelser skal levesteder for planter og dyr sikres og det skal sikres at barrierer for spredning af planter og dyr så vidt muligt undgås, jf. retningslinie 2.3.7 i Kommuneplan 2009.

Ejendommen har ingen udbringningsarealer indenfor områder udpeget som økologisk forbindelse. Merbelastningen i forbindelse med etablering af bedriften vurderes ikke at forringe funktionen af den økologiske forbindelse.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Fredningen ved Tolne Skov, der ligger 5,6 km nordøst for ejendommen. Kommunen vurderer, at ammoniakfordampning derfor er eneste potentielle påvirkning fra udvidelsen.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Bedriftens andel af den luftbårne ammoniakbelastning af terrestriske naturtyper i området vil være marginal og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

A-målsatte søer

Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen. Nærmeste A-målsatte sø er Vandplasken, der ligger ved Kærsgård Strand, som ligger mere end 20 km fra ejendommen.

Vandplasken består af tidvist oversvømmede lavninger eller områder med konstant vanddække, der har status af næringsfattig sø. Området er levested for flere bilag IV-arter bl.a. spidssnudet frø, strandtudse samt markfirben, og har en overordentlig artsrig vegetation med mange karakteristiske, sjældne eller meget sjældne arter bl.a. Dværgulvefod, Mygblomst, Liden Padderokke og Pukkellæbe. Flere af disse arter har kun få voksesteder i Danmark i øvrigt.

Med henvisning til stor afstand og eksponentielt aftagende ammoniakdeposition med afstand fra kilden er det ikke fundet relevant at beregne bidrag til luftbåren ammoniakbelastning i det nævnte område. Ejendommens andel af den luftbåre ammoniakbelastning af naturtypen vil være marginal, og øget ammoniaktab som følge af udvidelsen medfører ikke nogen beregningsmæssig øget ammoniakdeposition.

Kommunen vurderer, at ejendommen ikke påvirker naturtilstanden i den A-målsatte sø negativt.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakdeposition med de bedst tilgængelige modeller fra DMU samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

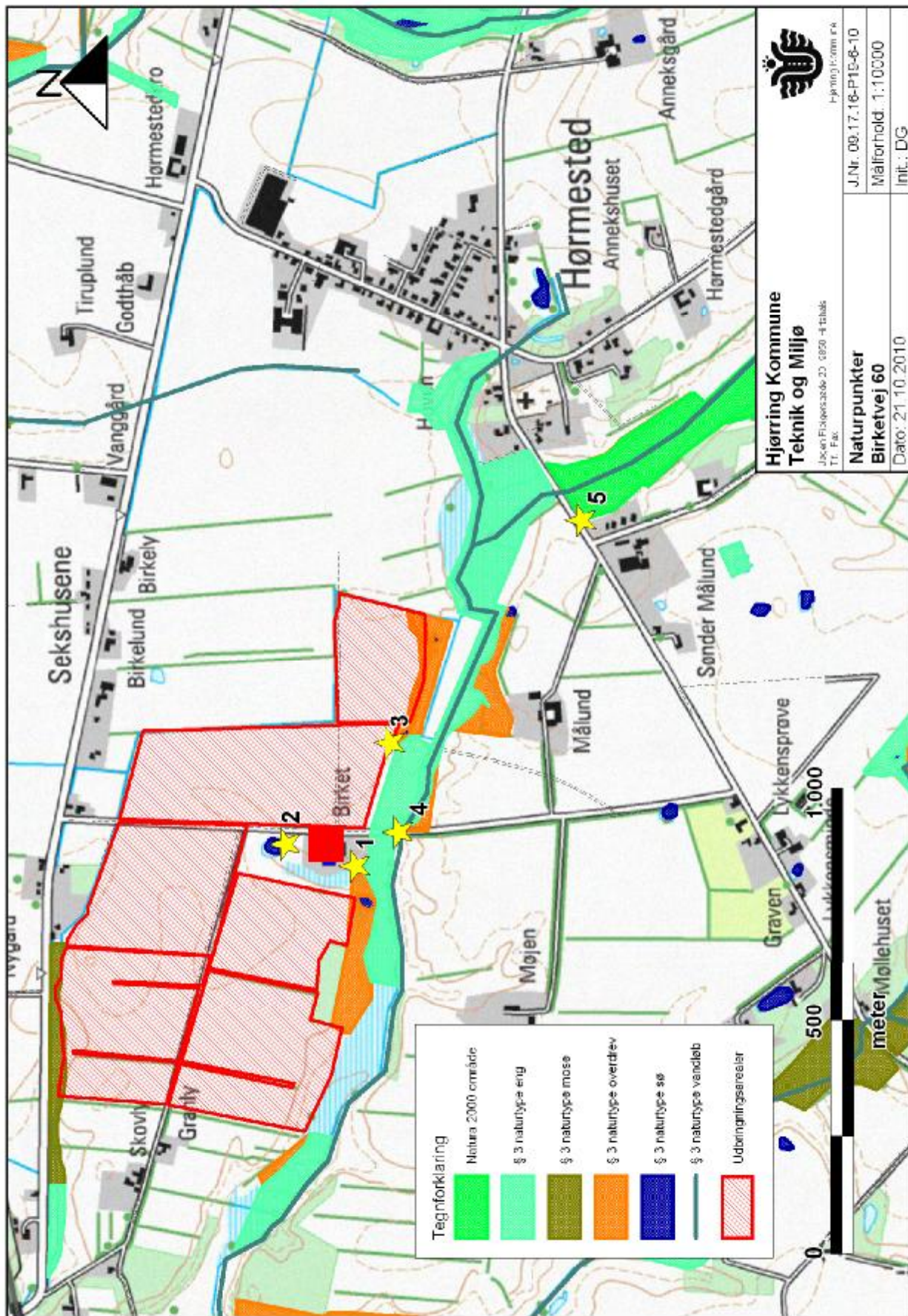
Table I. Beregnet merdeposition i udvalgte naturpunkter. Afstand til stald og lager er opgivet som interval for alle stalde og lager anlæg.

Naturpunkt	1	2	3	4	5
Naturtype	Overdrev	Sø	Overdrev	Overdrev	Natura 2000
Målsætning	Middel	-	Middel	Middel	Høj
Målsætningsmetode*	A	-	C	C	-
Tålegrænse (kg N/ha per år)	15	1,2 mg N/l	15	15	10
Baggrundsbelastning (kg N/ha per år)	12,8	0,85 mg N/l	12,8	12,8	12,8
Beregnet merdeposition (kg N/ha per år)	1,2	0,05 mg N/l	0,1	0,2	0,0
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	2,2	0,35 mg N/l	2,2	2,2	0,2
Beregnet totalbelastning (kg N/ha per år)	1,3	0,06 mg N/l	0,2	0,2	0,0
Afstand fra staldanlæg til naturpunkt (m)	38	76	225	136	850
Afstand fra lageranlæg til naturpunkt (m)	39	85	285	145	900
Omfattet af lov	§ 3 Naturbeskyttelsesloven	§ 3 Naturbeskyttelsesloven	§ 3 Naturbeskyttelsesloven	§ 3 Naturbeskyttelsesloven	Habitatdirektivet
Afgørelse efter lov	Husdyrloven	Husdyrloven	Husdyrloven	Husdyrloven	Habitatdirektivet
Besigtigelse (dato)	02-09-2009	-	-	-	-
Planstatus	Økologisk Forbindelse	-	Økologisk Forbindelse	Økologisk Forbindelse	Særligt værdifuldt naturområde Økologisk Forbindelse Natura 2000

* Målsætningen er beregnet ud fra metode A) naturvurdering sommer (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) C) naturvurdering kontor

Tabel II. Artsliste for overdrev (naturpunkt 3).

<p>Særligt værdifulde positive arter (Meget følsomme overfor negative påvirkninger)</p>	<p>Djævelsbid</p>
<p>Positive arter (Moderat følsomme overfor negative påvirkninger)</p>	<p>Blåmunke, Alm. brunelle, Græsbladet fladstjerne, Håret høgeurt, Alm. kamgræs, Liden klokke, Hirsestar, Kær-tidsel, Muse-vikke</p>
<p>Alm. typiske arter</p>	<p>Høst-borst, Mosebunke, Eng-brandbæger, Fløjlgræs, Gåsepotentil, Alm. hvene, Engriflet hvidtjørn, Alm. hønsetarm, Hare-kløver, Rød-kløver, Alm. kongepen, Mælkebøtte sp., Prikbladet perikon, Bidende ranunkel, Alm. røllike, Lyse-siv, Håret star, Rød svingel, Alm. syre, Lancet-vejbred</p>
<p>Problemarter</p>	<p>Hvid-kløver, Fandens Mælkebøtte, Stor nælde, Alm. rajgræs, Kru-set skræppe, Horse-tidsel, Lådden dueurt</p>
<p>Øvrige arter</p>	<p>Nyse røllike, Brombær, Star sp.</p>

Figur 1. Ejendommens beliggenhed (rød firkant) i forhold til naturpunkterne 1-5 (gul stjerne).